

رئیس والیبال چه کسی باید باشد؟

از سال 1336 تاکنون که والیبال از برادر توپباش «بسکتبال» جدا شده و صاحب فدراسیون مستقلی شده است تاکنون 16 نفر بر صندلی ریاست این تشکیلات نشستند.

جام جم آنلاین: از سال 1336 تاکنون که والیبال از برادر توپباش «بسکتبال» جدا شده و صاحب فدراسیون مستقلی شده است تاکنون 16 نفر بر صندلی ریاست این تشکیلات نشستند.

از این جمع فقط مرحوم محمود عدل، جابر خلفزاده، غلامرضا جباری و حسین علیرضایی تهرانی والیبال بودند و شادروان کاظم رهبری که از داوران زنده این رشته بود نیز از استادان ورزش به شمار می‌رفت، اما هیچ یک از والیبال‌مردان بیش از 3 سال دوام نیاوردند و حتی غلامرضا جباری که 2 دوره به ریاست فدراسیون نایل آمده بود نیز فرصت کافی برای برنامه‌ریزی دامنه‌دار به دست نیاورد و عجیب این که محمود عدل که در 2 رشته والیبال و بسکتبال کاپیتان تیم ملی بود نیز در سال 58 دولتی مستعجل داشت، اما طولانی‌ترین ریاست و صدارت در اختیار محمدرضا یزدانی خرم بود که از سال 68 به مدت 17 سال سکان این ورزش را در دست گرفت.

در نگاهی گذرا به شخصیت‌هایی که مامور اداره و هدایت فدراسیون والیبال شده بودند، از امیر امینی گرفته تا محمدرضا داورزنی هر یک آثار ارزنده‌ای از خود بر جای گذاشته و منشاء تأثیرات فراوانی شده‌اند. محمدرضا یزدانی خرم اقدامات ارزنده‌ای برای اعتلای والیبال انجام داد و محمدرضا داورزنی نیز دورانی افتخارآمیز را رقم زد و حالا باید دید که در انتخابات اخیر، نوبت به چه کسی می‌رسد. آیا داورزنی دوباره انتخاب می‌شود؟ آیا مهندس ناصر میرفخرایی که از مردان بزرگ والیبال است، مورد حمایت قرار می‌گیرد؟ آیا امیرحسین منظمی، ملی‌پوش لرستانی با علیرضا سلیمی دکتری ورزش و بدنسازی از آلمان فرجه‌ای پیدا می‌کند یا این که سازمان تربیت بدنی نام چهره‌هایی دیگر را در آستین خود دارد و به عنوان برگ برنده رو می‌کند؟ هر اتفاقی امکان‌پذیر است و ما بدون این که بخواهیم درباره کاندیداهای ریاست فدراسیون اظهار نظر کنیم، بد ندیدیم مهم‌ترین رویداد پیش روی والیبال ایران را از نظر کارشناسان و دست‌اندرکاران مورد پیشداوری و ارزیابی قرار دهیم.

بی‌توجهی به جامعه والیبال

محمود چایچی، بازیکن پیشین تیم ملی والیبال که دوره 6 ماهه مربیگری را در ژاپن گذرانده است، به طعنه می‌گوید: شاید جای آن باشد که به عوض بحث در مورد استخدام مربی خارجی درخواست کنم که مدیر ورزشی از خارج وارد کنند، چون طی 3 دهه اخیر اجازه نداده‌اند از جامعه والیبال کسی رشد کند و ما برای تصدی ریاست فدراسیون والیبال روی وی انگشت بگذاریم. لاجرم فکر می‌کنم که باز هم یک فرد سیاسی انتخاب خواهد شد، بنابراین تنها انتظار من این است که لاقلاً اعضای فدراسیون، والیبال باشند نه این که از آبدارچی گرفته تا سرپرست تیم ملی غریبه باشند، چند روز پیش در جایی خوانده بودم که برای مدیرعاملی یا هیات مدیره فلان باشگاه ورزشی گمانه‌زنی‌هایی با 9 - 8 نفر از نمایندگان مجلس آغاز شده است، واقعا پس جای امثال حجازی، پروین، عابدزاده و... در ورزش ما کجاست. چرا کاری می‌کنیم که همه خانه‌نشین شوند.

سراغ یکی از فعال‌ترین روسای هیات‌های استان‌ها رفتیم؛ مردی که به والیبال هرمزگان جان داد و اینک مدعی است که باید اداره کمیته والیبال ساحلی کشور و حتی آسیا را به بندرعباس بدهند.

«والیبال بعد از فوتبال، دومین رشته پرطرفدار ورزشی است و از این که روزنامه جام‌جم بدرستی به مهم‌ترین موضوع این ورزش یعنی انتخاب رئیس فدراسیون اهتمام ورزیده است، جای قدردانی دارد. داورزنی محاسن زیادی داشت و در چند محور اساسی کارهایی انجام داد که توسعه والیبال در سطح استان‌هایی چون هرمزگان از آن جمله است، اما با وجود این، نتوانست رضایت‌مندی عمومی را برانگیزد. ضعف عمده فدراسیون کنونی در بخش والیبال ساحلی است که حتی نتوانسته عناوین سال‌های پیش را در سطح آسیا تکرار کند و هیچ دوره تخصصی را هم برای ساحلی‌بازان و مربیان ایرانی برگزار نکرده است. از سوی دیگر، جای نمایندگان استان‌ها در هیات‌رئیس فدراسیون والیبال خالی است و من به عنوان رئیس هیات یک استان هیچ اقدامی از تصمیم‌گیری‌ها ندارم و عده‌ای در فضایی بسته می‌نشینند بدون این که بدانند نیازها، خواسته‌ها و ایده‌های استان‌های کشور چیست. «الهامی می‌افزاید: احداث خانه والیبال در هر استان ضروری است، همسان‌سازی کشف و پرورش استعدادها از دیگر الزامات والیبال‌هاست. از نگاه من هم کاندیداهای فدراسیون قابل احترام هستند، اما آقای داورزنی نیز به راه یزدانی خرم رفت. بنابراین فکر می‌کنم فردی باید انتخاب شود که حوزه‌های مدیریتی را تجربه کرده باشد و تنها سابقه بازیگری نباید ملاک قرار گیرد.

به والیبال استان‌ها باید توجه شود

حسن منصوری، مربی بین‌المللی و رئیس کمیته مربیان استان مازندران نیز از منظری دیگر به قضیه انتخابات فدراسیون می‌پردازد، «نمی‌خواهم وارد جزئیات شوم، اما مسائلی در فدراسیون والیبال می‌گذرد که شاید رئیس فدراسیون از آن بی‌خبر است، به طور مثال در استان مازندران با وجود چندین مربی بین‌المللی مثل حسن کوچک‌زاده، بهروز عطایی، محمد شعبان‌پور، فیاض‌نیا و... کمیته آموزش فدراسیون افرادی از تهران را مامور برگزاری کلاس‌های درجه 3 و 2 مربیگری در استان‌ها می‌کند، آیا مسوول کمیته آموزش، ما

را قبول ندارد یا این که سیاست فدراسیون بی‌توجهی به شهرستان‌هاست؟

در زمان ریاست آقای یزدانی‌خرم، من و آقای کوچک‌زاده مدرسان کلاس‌های مربیگری بودیم، اما امروز کار به جایی می‌رسد که بر اثر بی‌توجهی به مربیان داخلی، افراد غریبه از رشته‌های دیگر سرپرست تیم ملی می‌شوند که چوب این قضیه را در بازی‌های آسیایی گوانگجو خوردیم. سرپرست تیم ملی اگر والیبالی باشد، از نظر فنی هم می‌تواند به مربیان کمک کند. ولی به نظر می‌رسد از دید مسوولان فدراسیون والیبالی با وجود 500 مربی بین‌المللی، دچار قحط‌الرجالی شده است. چرا به پیشکسوتان کم توجهی می‌شود، برای فدراسیون واقعا متأسفیم که چند سال را بدون داشتن کمیته مربیان گذرانده است، امیدوارم رئیس جدید فدراسیون، افق دید خود را بازتر کند و اینقدر به عده‌های خاص وابسته نشود. از آقای درخشنده به عنوان دبیر فدراسیون و حسین حسینی که کار کمیته مربیان را اداره می‌کنند، بشدت گله‌مند هستم، آنها در زمان انتخاب گائیچ و آمدن حسین معدنی سکوت کردند، گائیچ 2 سال با والیبالی ایران کلنجار رفت و میلیون‌ها دلار گرفت، همه را کنار گذاشت و در هیچ مسابقه برون مرزی نتیجه نگرفت، اما باز عده‌ای سنگ وی را به سینه می‌زنند. یا #171؛ست کوویچ» که این همه فینال‌ها و بازی‌های حساس را باخته و نسبت به همه بی‌ادبی کرده است، اما باز عزیز و گرामी شمرده می‌شود. به راستی چرا این عزت را برای ما مربیان ایرانی قائل نیستند؟»

جهانی شدن والیبالی و فوت کوزه‌گری

علیرضا معمري، مربی و آنالیزور ورزیده والیبالی که سال‌ها از منتقدان محمدرضا داورزنی بود، این بار کمی ملایم‌تر و البته منطقی‌تر از قضایا می‌گوید و این که به عنوان یک عضو والیبالی چه توقعی از رئیس جدید دارد.

معمري: در 20 سال اخیر تیم‌های ایرانی از مرز آسیا گذشتند و جهانی شده‌اند و حالا به قول معروف فقط به فوت کوزه‌گری نیاز داریم تا بین جهانیان حرفی برای گفتن داشته باشیم

#171؛بسیاری از مشکلات را آقای یزدانی‌خرم از سر راه والیبالی ما برداشت و در 20 سال اخیر بر اثر کارهایی که انجام شد، تیم‌های ایرانی از مرز آسیا گذشتند و جهانی شده‌اند و حالا به قول معروف فقط به فوت کوزه‌گری نیاز داریم تا بین جهانیان حرفی برای گفتن داشته باشیم، از رئیس جدید تمنا دارم که از تجربه آدم‌هایی که زندگی خود را در این ورزش گذاشته‌اند، استفاده کنند، علم و تجربه به آسانی به دست نمی‌آید. برای به دست آوردن آنها خرج شده و نباید نسبت به این تجارب بی‌تفاوت بود. عاشقان والیبالی کم نیستند و نباید از مشورت با آنان گریزان بود. شرط موفقیت، کار گروهی و همفکری است. «معمري بار دیگر تاکید می‌کند که فدراسیون نباید مختص عده‌ای خاص باشد #171؛بخش عظیمی از آدم‌های خبره در فدراسیون والیبالی فراموش شده‌اند، کارهای پایه‌ای بویژه مینی والیبالی کنار گذاشته شد و خلأ زیادی بین تیم‌های ملی ما وجود دارد، پشتوانه‌سازی بندرت انجام می‌شود و باشگاه‌ها دست‌اندرکار سازندگی نیستند.»

معمري با جو به وجود آمده در مورد مربی خارجی موافق نیست #171؛والیبالی به مربی خارجی نیاز ندارد، مربیان ایرانی ثابت کرده‌اند که از عهده هدایت تیم ملی برمی‌آیند. فقط مربی تیم ملی نباید بیش از یک تیم داشته باشد. وقتی سرمربی تیم ملی باشگاهی باشد، بناچار شباهت و اختلافاتی به وجود می‌آید، والیبالی ما آدم فنی زیاد دارد، اما اگر واقعا می‌خواهند مربی خارجی بیاورند، باید تمام وقت باشد و توانایی سازگاری با فرهنگ ایرانی را داشته باشد، #171؛پارک کی‌وون» در ایران خیلی موفق بود، چون فرهنگ کره با فرهنگ ما دارای قرابت‌هایی بود، آثاری که پارک کی‌وون از خود بر جای گذاشت، در والیبالی ایران کم‌نظیر بود. #171؛ویچ»ها دیگر به درد ما نمی‌خورند. در همین تیم‌های نوجوانان و جوانان کار را مربیان ایرانی مثل محمد وکیلی انجام دادند، اما شهرتش را ست کوویچ برد، من بشدت از دادن 2 تیم به یک مربی آن هم #171؛ست کوویچ» مخالف هستم، مگر این که 80 درصد بازیکنان دو تیم نوجوانان و جوانان مشترک باشند.»

پیمان اکبری، کاپیتان سابق تیم ملی، مردی که در نخستین سال مربیگری‌اش با تیم پیکان به بزرگ‌ترین افتخار ممکنه در سطح جهانی دست یافت، می‌گوید: آقای داورزنی سیستم خوبی را در والیبالی ما برنامه‌ریزی کرده است، اما هر کس دیگری غیر از وی، رئیس فدراسیون شود، باید از صفر شروع کند. در صورتی که ضرورت ایجاد می‌کند که روند کنونی در والیبالی ایران ادامه پیدا کند، من به عنوان بازیکنی که از یک شهرستان دورافتاده به تیم ملی راه پیدا کرده‌ام، انتظار دارم که در دوران جدید به استان‌های والیبالی خیز، امکانات بیشتری تعلق بگیرد، استان‌هایی چون کرمانشاه، آذربایجان غربی، گلستان، مازندران و لرستان ارزش توجهات بیشتری را دارند. همچنین انتظار دارم رئیس جدید فدراسیون از مشورت با کارشناسان دلسوز غافل نماند و مربیان ایرانی هم دست به دست هم بدهند تا ضعف‌های موجود برطرف شود. چراکه راهی را که آغاز کرده‌ایم، باید تا حد رسیدن به سرمنزل مقصود با وحدت و همدلی ادامه یابد.

مسعود آرمات، مربی جوان بین‌المللی نیز اعتقاد دارد که #171؛فدراسیون والیبالی برای مربیگری تیم‌های ملی باید از مربیانی که در لیگ برتر تیمداری می‌کنند، استفاده کند؛ چون مربیانی که بدون مقدمه وارد جرگه مربیان ملی می‌شوند، فاقد تجربه کافی هستند.»

ضرورت تعامل با باشگاه‌ها

اما مدیران باشگاه‌ها به عنوان یکی از بازوان تنومند فدراسیون‌ها چه انتظاری دارند. بهمن سلیمانی، مدیرعامل کاله مازندران نگاهی بنیادی‌تر به قضیه دارد؛ #171؛فدراسیون والیبالی باید حداقل 2 درصد از 6 درصدی را که از درآمد بازیکنان و مربیان می‌گیرد، به باشگاه‌هایی که دارای آکادمی و مدرسه والیبالی هستند، اختصاص دهد، برای انجام کارهای اصولی و پایه‌ای آیین‌نامه و ضوابط تعیین کنند، بهترین مربیان خارجی را مامور پرورش بازیکنان نونهال و نوجوان کنند و در تیم‌های ملی جوانان و بزرگسالان از مربیان ایرانی استفاده شود.

تشکیل اتحادیه باشگاه‌ها یکی دیگر از پیشنهادهای صریح سلیمانی است. «باشگاه‌ها باید بتوانند در راه‌اندازی لیگ برتر و تفکیک سهمیه‌ها و شرح وظایف اظهارنظر کنند، ورود بازیکنان خارجی را از دست دلال‌ها خارج ساخته و براساس هماهنگی با فدراسیون و از طریق آژانس‌های معتبر این امر صورت گیرد.»

مهندس محمود شیعی، مدیرعامل باشگاه فرهنگی - ورزشی پیکان هم حرف سلیمانی را تایید می‌کند: «وقتی کارهایی را که کاله در آمل انجام داد، دیدم، از وجود این همه شور و اشتیاق ذوق‌زده شدم. فدراسیون باید برای باشگاه‌های سازنده، انگیزه ایجاد کند و دنبال راهکارهایی برای تقویت بنیه اقتصادی آنان باشد.

متأسفانه الان تعامل زیادی با فدراسیون وجود ندارد و همه چیز در حد یک شرح وظیفه خلاصه شده است. هیچ کس از فدراسیون سراغ باشگاه‌ها نمی‌رود تا ببیند که واقعا چه می‌گذرد. شیعی اضافه می‌کند که استعدادیابی در مناطق روی هوا معلق مانده است و فدراسیون جدید باید در این زمینه طرح و برنامه داشته باشد و باشگاه‌ها را برای همکاری افزون‌تر در این زمینه راغب سازد.»

خب! در روزهایی که همه اصل را رها کرده‌اند و به فرع پرداخته‌اند، امیدواریم فدراسیون والیبالی در دوران جدید به خواسته‌های جامعه توپ و تور توجه لازم را نشان دهد و بداند که برای چه منظوری انتخاب شده است.

جمشید حمیدی / جام‌جم